

IZVEŠTAJ: Kontrola kvaliteta vazduha na teritoriji grada Vranja u decembru 2013.god.

22.01.2014

Kontrola kvaliteta vazduha na teritoriji grada Vranja vrši se na dva merna mesta. Jedno merno mesto se nalazi u Zavodu za javno zdravlje Vranje u Vranju u blizini centra grada, a drugo merno mesto je u krugu Osnovne škole "Svetozar Marković" u Vranju. Pri izboru mernih mesta vodilo se računa o rasporedu i vrsti izvora zagađivanja, gustine naseljenosti, specifičnosti terena i meteoroloških uslova. Na oba merna mesta vrši se sistematsko dnevno merenje osnovnih zagađujućih materija SO₂, O₃, kao i NO₂. Takođe se na oba merna mesta vrši i analiza aerosedimenta u mesečnim uzorcima padavina gde se određuju ukupne taložne materije.

Izvori zagađenja vazduha su procesi sagorevanja fosilnih goriva u individualnim kućnim ložištima, kotlarnicama, procesi u industrijskim postrojenjima, izduvni gasovi saobraćajnih vozila i dr. U zimskim mesecima kada je sezona loženja dolazi do povećanih koncentracija zagađujućih materija. Tome doprinose i meteorološki uslovi: niska temperatura, povećana vlažnost i povećani atmosferski pritisak. Svaka od zagađujućih materija ima specifičan mehanizam delovanja na zdravlje ljudi. Najčešće dolazi do nadražaja respiratornih puteva, otežanog disanja, kašljanja, osećanja stezanja u grudima, suženja oči, pojačane sekrecije iz nosa. U vreme kada je povećana koncentracija ovih materija, osobe sa srčanim i plućnim oboljenjima, starije osobe, trudnice i deca treba da izbegavaju bilo kakvu aktivnost na otvorenom. Ostali deo stanovništva bi trebalo da izbegava produženu i napornu fizičku aktivnost na otvorenom prostoru.

REZULTATI ISPITIVANJA Sumpor dioksida (SO₂) su ukupno 62 dnevna merenja SO₂ na 2 merna mesta, po 31 na mernom mestu u ZZJZ u Vranju i O.Š. "Svetozar Marković" u Vranju. U decembru 2013.god. nije bilo vrednosti koncentracija SO₂ preko granične vrednosti za jedan dan, kao ni preko tolerantne vrednosti za jedan dan, na ovim mernim mestima. Granična vrednost, kao i tolerantna vrednost za SO₂ za jedan dan iznosi 125 µg/m³/dan. U decembru 2013. god. izvršena su ukupno 62 dnevna merenja O₃ na 2 merna mesta, po 31 na mernom mestu u ZZJZ u Vranju i O.Š. "Svetozar Marković" u Vranju. U decembru 2013.god. bilo je 12 dana sa koncentracijama O₃ preko maksimalno dozvoljene vrednosti za jedan dan, dok je na mernom mestu u O.Š. "Svetozar Marković" bilo 9 dana sa koncentracijama O₃ preko maksimalno dozvoljene vrednosti za jedan dan. Maksimalno dozvoljena vrednost za O₃ za jedan dan iznosi 50 µg/m³/dan.

Azot dioksid (NO₂) U decembru 2013.god. izvršena su ukupno 62 dnevna merenja azot dioksida na 2 merna mesta, po 31 na mernom mestu u ZZJZ u Vranju i O.Š. "Svetozar Marković" u Vranju. U decembru 2013.god. je bilo 2 dana sa koncentracijama azot dioksida preko granične vrednosti za jedan dan. Na ovim mernim mestima koncentracije azot dioksida nisu bile preko tolerantne vrednosti za jedan dan. Granična vrednost za azot dioksid za jedan dan iznosi 85 µg/m³/dan, a tolerantna 125 µg/m³/dan.

Aerosediment U decembru 2013.god. analiza aerosedimenta u mesečnim uzorcima padavina rađena je na mernim mestima u ZZJZ u Vranju i O.Š. "Svetozar Marković" u Vranju. Mesečna vrednost ukupnih taložnih materija u decembru 2013.god. bila je ispod maksimalno dozvoljene vrednosti za jedan mesec. Maksimalno dozvoljena vrednost za ukupne taložne materije na mesečnom nivou iznosi 450 mg/m²/dan.

Tabela sa rezultatima merenja

STANOJKOVIĆ

JOVANOVIĆ

Å